

STRIP.★ART.NICA



BUCH

[Predstavitev](#) | [Kje smo](#) | [Kontakt](#) | [Delovni čas](#) | [Novo-stripi](#) | [Novo-ostalo](#) | [Povpraševanje](#) | [Drobtinice](#) | [Galerija](#)

## Drobtinice



31.01.2009

Ste vedeli, da se je tudi John Updike ukvarjal s stripom?

[http://dnevnik.si/tiskane\\_izdaje/dnevnik/1042241169](http://dnevnik.si/tiskane_izdaje/dnevnik/1042241169)

---

31.01.2009

**Francoski poglavar Apačev iz nemških filmov  
Vinetu bo prihodnji teden star 80 let**

<http://www.delo.si/clanek/75239>

---

29.01.2009

**Slovenski klasiki - žal ne v stripu!**

<http://www.youtube.com/watch?v=vi8oE9VRYmQ>

---

28.01.2009

**Prihaja slovenski humentarec**

Lažna predsedniška kandidatura

Film, 25. januar 2009 10:30  
Ljubljana - MMC RTV SLO

[http://www.rtvlo.si/kultura/modload.php?&c\\_mod=rnews&op=sections&func=read&c\\_menu=1&c\\_id=45759&tokens=strip](http://www.rtvlo.si/kultura/modload.php?&c_mod=rnews&op=sections&func=read&c_menu=1&c_id=45759&tokens=strip)

---

27.01.2009

**Drobtinice so dobile prvega zunanjega sodelavca.**

Boris Marinkovič me je opozoril na tale zapis:

**Najslavnejši stripovski novinar ima 80 let**

Visoki jubilej stripa Tintin

[http://www.rtvlo.si/kultura/modload.php?&c\\_mod=rnews&op=sections&func=read&c\\_menu=5&c\\_id=45780](http://www.rtvlo.si/kultura/modload.php?&c_mod=rnews&op=sections&func=read&c_menu=5&c_id=45780)

---

27.01.2009

Novice [Dnevnik.si](#) Tiskane izdaje/[Dnevnik](#)

**kritika**

**Predvidljivo**

Pop/Kultura - [torek, 27.01.2009](#) Tekst: Špela Standeker

Konec prejšnjega leta je pri založbi Umco izšel nov strip album Iztoka Sitarja z naslovom **Dnevnik** Ane Tank. Sitar sodi med najbolj plodne stripovske avtorje pri nas, njegovi stripi so izhajali v skorajda vseh večjih slovenskih časopisih, najbrž najbolj znan pa je njegov serial Bučmanovi, ki je izhajal v Dnevniku med letoma 1992 in 2002. Prvi strip album je izdal leta 1990, do danes pa se jih je nabralo že več kot deset.

Po prvih, erotično obarvanih albumih, kot sta bila Sperma in kri ter Ženska, ki se ljubi z mačkom, se je v kasnejših stripih posvetil bolj družbeno angažiranim temam v albumih Črni možje, bele kosti in Zgodba o bogu se je ukvarjal s politikantstvom katoliške cerkve, družbeno kritično pa je nastopil tudi v albumu Glave, v katerem je skozi zgodbe tako imenovanih malih ljudi zabeležil stanje duha v slovenski družbi. Ob avtorskem ustvarjanju se Sitar posveča tudi stripovski teoriji, kar je pred dvema letom pripeljalo do knjige Zgodovina slovenskega stripa 1927-2007, v kateri je zbral do zdaj najbolj obsežen pregled dogajanja na domači stripovski sceni. V svojem zadnjem strip albumu **Dnevnik** Ane Tank se je na neki način vrnil k temam, ki se jih je v preteklosti že loteval, ter podobno kot v strip albumu Glave nadaljeval prakso združevanja realnih, polrealnih in fiktivnih situacij. Približno polovico Aninega dnevnika so bralci Mladine prebirali že pred leti, ves album pa je Sitar končal lansko leto. Kot je omenil sam, je naslovno junakinjo delno oblikoval po resnični osebi ter skozi njene "dnevniške zapise" tematiziral probleme odrasčanja. Ti vključujejo disfunkcionalne družinske odnose, preglavice prve ljubezni in tudi probleme z drogo, ki hitro zasenčijo vse druge vidike življenja glavne junakinje. Izhodiščna ideja stripa avtor dobi v roke Anin **dnevnik**, v katerem so popisani vzponi in predvsem padci njenega kratkega življenja se zdi zanimiva, vendar pa sama izvedba ideje ne izpolni začetnih pričakovanj. Čeravno je tematika relevantna, je pripoved mestoma preveč predvidljiva in preprejena s preveč klišejskimi vzorci, da bi lahko delovala pristno. Čeprav je zasnova Aninih dnevniških zapisov obetavna, ostaja junakinja ves čas preveč distancirana, da bi v bralcu zbudila empatijo, drugi liki pa ne presežejo ravni stereotipov. Tudi reference, ki jih je uporabil avtor (Ana na primer navdušeno prebira knjigo Džank Melvina Burgessa, Gemmina zgodba pa navdihne celo Anin ponesrečen poskus bega od doma) ne pomagajo dosti, saj se zdi, da Anin **dnevnik** ves čas ostaja nekje sredi poti ne gre za črno komedijo o življenju džankijev tipa Trainspotting, prav tako pa ne dosega verodostojnosti že omenjene knjige Džank, čeprav naj bi bila glavna junakinja zasnovana na resnični osebi. V primerjavi z zanimivim in prepričljivim spektrom likov, ki jih je Sitar ustvaril v albumom Glave, so liki v Dnevniku Ane Tank precej manj dodelani, pričakovanje, da bo zgolj relevantna tema sama po sebi zagotovila zanimivo branje, pa se ne izpolni. Kar rešuje strip, so tekoči in zabavni dialogi in avtorjeve lucidne opazke, likovno pa je strip zanimiv predvsem zaradi razgibane postavitve strani ter dinamičnega kadriranja. Strip je narisani v tehniki akvarela, liki so prepoznavno Sitarjevi z značilnim poudarkom na konturah, nekoliko manj pozornosti kot figuram pa je tokrat namenil detajlom v ozadju. Domiselne in posrečene so tudi vizualne reference na dela Sitarjevih stanovskih kolegov (kot so na primer Baudoin, Bernet, De Felipe, Crepax in TBC), ki so raztresene skozi ves strip in na tak način branju vdihnejo dodatno razsežnost.

[http://dnevnik.si/tiskane\\_izdaje/dnevnik/1042239679](http://dnevnik.si/tiskane_izdaje/dnevnik/1042239679)

25.01.2009

## Čenča

Čenča vas vabi, da ji v njena usta položite svoje besede. Pošljite nam domislice, izbrance bomo objavili, čaka pa jih tudi Čenčino presenečenje!

[http://www.dnevnik.si/nedeljski\\_dnevnik/klub/cenca](http://www.dnevnik.si/nedeljski_dnevnik/klub/cenca)

25.01.2009

**Ker se bliža največji stripovski dogodek leta, si preberite lanski zapis:**

[http://www.dnevnik.si/tiskane\\_izdaje/dnevnik/295069](http://www.dnevnik.si/tiskane_izdaje/dnevnik/295069)

25.01.2009

### Serijske usmrtitve na Japonskem

Preberite si, za kaj vse Japonci uporabljajo strip!

Citat:

Kazuko Ito poleg tega dodaja: »S sodelovanjem slavnega avtorja stripov manga Džinpačija Morija poskušamo v medijih propagirati sistem saiban-in in domnevo nedolžnosti v teh stripih, ki jih berejo skoraj vsi Japonci.«

Celoten članek:

<http://www.monde-diplomatique.si/?mod=aktualno&action=viewOne&ID=512>

25.01.2009

Nedelo, 25.01.2009

### Perzepolis

Ko so ob lanski majski predstavitvi prvega dela slovenskega prevoda Perzepolisa francoske Irančanke Marjane Satrapi (1969), ki ima kljub ne posebno oddaljenim letom izida v izvorniku (2000 oziroma 2003, pri francoski založbi L'Association) že status sodobne stripovske klasike, založniki optimistično napovedali, da bodo še pred koncem leta spravili pod streho tudi prevod zaključnega drugega

dela, so bili realisti. Tako so za Perzepolisom; Zgodbo o otroštvu že decembra postregli še s Perzepolisom; Zgodbo o vrnitvi, oba pa prinašata vsak po dve zgodbi. Satrapijeva je namreč celoto zasnovala kot tetralogijo z izrazito avtobiografsko vsebino, pri čemer je uvodni del, postavljen v čas prevratov in iranske islamistične revolucije leta 1979, podala na izjemen način, iz perspektive otroških spominov. Če smo v Zgodbi o otroštvu lahko sledili njenemu odraščanju v intelektualni, celo plemiški, a hkrati komunistično usmerjeni družini v Teheranu, ki je bilo tako nasičeno z dožemanjem prevratnih dogodkov in vsakodnevnih tragedij, da bi zadoščalo za več življenj, je drugi del postavljen tudi v Evropo, pri čemer sta otroški pogled nadomestila najstniško preizpraševanje brezna med kulturama in poskus izoblikovanja lastne identitete. Če se je torej prvi del izpeljal pri njenem prvem odhodu v tujino, na šolanje v Avstrijo, se drugi začne ravno tam, v nekem dunajskem katoliškem internatu v orwellovskem letu 1984, kjer lahko namesto iranskih žena, od glave do pet odetih v neprebojno črno, opazuje evropsko različico nečesa dokaj podobnega. Namreč avstrijske nune, ljubiteljice inšpektorja Derricka, ob katerih sicer z veseljem prebira tudi anarhista Mihaila Bakunina in se uči Lulanja stoje, kar naj bi po Simone de Beauvoir ženskam spremenilo življenjski koncept ... Iz internata jo kmalu izženejo, čemur sledi bivanje v različnih okoljih, tudi med klošarji na cesti, kjer naposled pristane in kjer se po štirih letih bivanja v Avstriji odloči za vrnitev domov. A je tudi tam tujka, tako rekoč zahodnjakinja, in vnovično iskanje identitete in same sebe jo privede celo do poskusa samomora. Pa tudi do šolanja na likovni akademiji ter poroke. In naposled, do vnovične poti v Evropo. Tokrat v Francijo, kjer ji dnevi teko še dandanašnji.

**Vojko Urbančič**

24.01.2009

**Se še spomnite Jaka Sulca?**

**intervju: Milan Maver, smučarski učitelj s 50-letnim stažem**

## Drugod po svetu se smučarji ne zaletavajo tako množično in tako pogosto kot pri nas

Dnevnikov objektiv - sobota, 24.01.2009 Tekst: Tatjana Pihlar

### osebna izkaznica

Čez slabe tri mesece (15. aprila) bo praznoval 81. rojstni dan. "Sem star kozu," pravi.

Prvi razred osnovne šole je prvo polletje obiskoval v Ljubljani, se naučil velikih tiskanih črk, ki pa mu v Kočevju, kjer je šolanje nadaljeval, niso prav nič koristile, saj so tam začeli s pisanimi črkami. Zato je pogosto slišal očitek učiteljice: "A že spet ne znaš?"

Leto dni je preživel tudi v avstrijskem Leobnu in se tako dobro naučil nemščine (ki pa jo je pozneje dopolnjeval), da je leta 2000 v tem jeziku za Nemce napisal knjigo o tem, kako smučati s karving smučmi.

Pri 15 letih so ga zaprli, izključili iz šole in poslali na prisilno delo v Nemčijo.

Študiral je arhitekturo in z visokimi ocenami študij uspešno gradil vse do diplome, ko se je zaradi spora z mentorjem spuntal.

Izdal je štiri zbirke političnih karikatur, številne slikanice, **stripe**, knjižice za otroke

### Tako kot tehnika smučanja in tehnologija smučí se je najbrž spremenilo tudi novinarstvo, ki ste mu bili kot novinar in karikaturist predani vse življenje?

V novinarstvu sem pristal malo iz veselja, malo zaradi svoje trdoglavosti, ko sem po devetih semestrih arhitekturo pustil pred diplomom.

Že med študijem me je kakšna reč ujezila in sem to narisal za Pavliho. Ta list je bil takrat nekakšen ventil, ki so ga dopuščali. Kakšnih sedem let sem bil tam v službi, potem sem šel k Delavski enotnosti, bil nekaj časa športni urednik in karikaturist, sodeloval sem tudi z Dnevnikom. Pisal sem potopise in satire, ki so bile zmeraj navidezno nedolžne, pod kožo pa kar resno politične. V Sobotni prilogi Dela sem imel deset let 14-dnevno rubriko Pismo mojemu delegatu, potem Pismo mojemu poslancu, vštric sem risal **Jako Sulca** in mu kasneje v tekstih našel protifiguro, gospoda Andersona, kapitalista iz Danske.

Vmes sem imel sedem let smučarsko šolo v ZDA. V začetku na Delu sploh niso vedeli, da me pozimi ni v Ljubljani, saj sem jim karikature vnaprej narisal. Nekoč je bila v tej zalogi tudi ena s potapljačjo se ladjo. Iz vode je molel le še zadnji del s kapitanskim mostičkom. Na njem je imel kapitan govor, ki sta ga poslušala dva mornarja in na koncu dejala: "Ja, saj če ga dobro poslušajš, je imel spet enkrat čisto prav." Urednik je to objavil, dan prej pa je Tito v svojem govoru dejal, da Jugoslavija ni potapljačja se ladja. Seveda so potem dva dni zvonili telefoni med cekajem, Slavijo in glavnim urednikom, do mene ni prišlo nič. Pa saj sem bil v Ameriki.

### Kakšno politično karikaturu bi narisali danes, če bi dobili naročilo zanjo?

Kakšno staro bi jim dal, saj ne bi nič opazili. Bi pa bile danes moje karikature bolj žalostne, bolj zagrenjene. Nekoč je imel novinar vtis, da mejo še dovoljenega in nedovoljenega počasi potiska naprej. Če je naredil predolg korak, ni smel nikoli več nič povedati. Biti na robu je bil poseben užitek. Vse smo morali povedati med vrsticami in zavito v šalo ali satiro. Danes pa se s kolom mahajo po glavi. Takrat smo vsi skupaj imeli cilj, da bo boljše. Kakšen cilj pa imamo danes?!

Saj tudi karikatura v preteklosti ni bila ravno vesela. Si je pa človek takrat lajšal dušo z njo, danes si je ne moreš več. Tako neinformirani, kot smo zdaj, nismo bili še nikoli. Vse informacije, vključno s tistimi svetovnih poročevalskih agencij, so filtrirane, prirejene nečemu. Slovenske ravno tako. Dvomim tudi, da bi lahko slovenska nacionalna televizija sama od sebe zdrknila tako nizko in tako poneumljala ljudi, kot to počenja. Včasih so na televiziji nastopali ljudje, ki so nekaj znali, danes pa pride tja, kdor želi, in nam nekaj pripoveduje. Zaradi tega sem znova začel brati knjige. Tista kišta (pokaže na TV-sprejemnik, op.p.) je zame zaprta!

### Leta 1997 ste izdali knjigo satir Bog živi vse barabe, v katerih govorite tudi o packarijah, ki so se že takrat dogajale v Elanu. Bi bila ta knjiga danes, ko je Elan znova na dnu, kaj drugačna, kot je bila pred dvanajstimi leti?

Ne, samo še konec bi ji moral dodati. V tej knjigi sem pisal o prvi ponudbi, ki je prišla iz Švice in bi bila za Elan od vsem nam znanih neznanih rešitev daleč najboljša: ponudili so 60 milijonov takratnih nemških mark - Hrvatom smo ga prodali za 31 milijonov. Poleg tega bi ga Švicarji vzeli le v najem za pet let. To pomeni, da bi bile vse nepremičnine in oprema še naprej naše, le vodstvo bi pripeljali svoje, kar pa zagotovo ne bi bilo slabo. Po petih letih bi se znova pogajali. Kako so lahko takratni slovenski politiki temu rekli ne?! V knjigi omenjam tedanjega predsednika vlade Lojzeta Peterleta ter ministra za industrijo in gradbeništvo Izidorja Rejca, ki sta to minirala.

V Bog živi vse barabe sem ljudi ločil na zaresne barabe, ki se jim nikoli ne da dokazati, da so barabe, in na tiste, ki jih zmerjajo z barabami, čeprav to niso, a ne morejo nikomur dokazati, da niso. Danes pa že ne vem, kje bi lahko potegnil mejo, saj vsi kradejo, podkupujejo...

**Celoten intervju si preberite na:**

[http://www.dnevnik.si/tiskane\\_izdaje/objektiv/1042239112](http://www.dnevnik.si/tiskane_izdaje/objektiv/1042239112)

**Poglejte tudi na :**

<http://www.revijasrp.si/knrevsrp/revsrp37/cirga37/ssati37.htm>

---

18.01.2009

### **Popaj - Zaradi njega celotne generacije jedo spinaco**

[http://www.rtvlo.si/pda/index.php?&op=rnews\\_kultura&action=read&fmm=45693](http://www.rtvlo.si/pda/index.php?&op=rnews_kultura&action=read&fmm=45693)

---

16.01.2009

### **Asterix bojuje najhujši boj: proti kapitalistom**

Hčerka Alberta Uderza proti nadaljevanju stripov po očetovi smrti

[http://www.rtvlo.si/kultura/modload.php?&c\\_mod=rnews&op=sections&func=read&c\\_menu=5&c\\_id=45673](http://www.rtvlo.si/kultura/modload.php?&c_mod=rnews&op=sections&func=read&c_menu=5&c_id=45673)

---

12.01.2009

### **Asterix bo preživel svoj 50. rojstni dan**

Stripe bodo po smrti Alberta Uderza ustvarjali drugi

[http://www.rtvlo.si/kultura/modload.php?&c\\_mod=rnews%2F&op=sections&func=read&c\\_menu=5&c\\_id=45619](http://www.rtvlo.si/kultura/modload.php?&c_mod=rnews%2F&op=sections&func=read&c_menu=5&c_id=45619)

---

<http://www.darkomacan.com/dnn/Home/tabid/36/EntryID/24/Default.aspx>

---

10.01.2009

Delo, 10.01.2009

Ocena Likovna razstava

**Magna Purga je »itak« večna**

**Kostja Gatnik:** Kaj sem videl 1968–2008 Narodna galerija, Ljubljana 23. 12. 2008–15. 2. 2009

Na pregledni razstavi v Narodni galeriji (spremlja jo še fotografska v Cankarjevem domu) se **Kostja Gatnik** predstavlja kot slikar in fotograf, v najrazličnejših oblikovalskih vlogah in končno kot ilustrator ter avtor stripov. V tej vlogi je najbolj znan in cenjen, vendar sem ga vsaj sam – ne vem, ali lahko isto trdim za svojo generacijo, ki ga je verjetno najbolje poznala kot likovnega urednika Tribune, za poznejše pa to gotovo ne velja – najprej spoznal v klasično slikarski. V poznih šestdesetih in zlasti v prvi polovici sedemdesetih let je bil eden tistih večinoma mladih slikarjev (med starejšimi je bil edina očitna izjema Marko Šuštaršič), ki so znali natančno izraziti občutje in duha nove generacije, oboje pa so predstavljali likovno, ki je poudarjeno nasprotoval dolgčasno prevladujoče umetnosti, tako »galerijske« kakor psevdoavantgardistične.

Nekaj del iz tega obdobja je mogoče videti tudi v Narodni galeriji in tako kakor pred petintridesetimi leti sem se ob njih znova spomnil na motiv monolita iz Kubrickove Odiseje v vesolju. **Gatnik** Kubricka ni posnemal, je pa uporabil isti likovni princip, kontrast med znanim ter razumljivim naravnim okoljem in med temu okolju tujo ter zato skrivnostno geometrično obliko, ki obljublja morda nejasno, a nedvomno fascinantno prihodnost. Odmevom vere v takšno prihodnost lahko v Gatnikovih delih sledimo do druge polovice osemdesetih let, potem pa se je zgodil prelom. Kot slikar se je popolnoma umaknil (razloge za to bo, upajmo, dokončno pojasnila monografija, ki naj bi izšla že januarja) in čeprav ni nehal slikati, so njegova poznejša dela – z izjemo najnovejših, v katerih morda poskuša povzeti ideje svoje mladosti – od starejših tako likovno kakor vsebinsko popolnoma drugačna, zasebne, v »postmodernističnem« slogu osemdesetih let oblikovane mitologije.

Med drugimi področji umetnikovega dela so, kakor rečeno, najvplivnejši njegovi stripi, zato se bom na tem mestu omejil nanje. **Gatnik** seveda ni bil prvi, ki je v slovenski strip prinašal nove likovne elemente: marsikaj so opravili že njegovi predhodniki, vendar so ti v glavnem objavljali v otroškem in mladinskem tisku, medtem ko so bila njegova dela namenjena izključno »odraslemu« oziroma, še bolje, zrelemu občinstvu. Kar se vplivov tiče, je Magna Purga očitno nastajala predvsem pod vtisom ameriškega undergrounda in avtorjev, kakršni so bili Robert Crumb s svojim znamenitim Mačkom Fritzom (Fritz the Cat), vsaj za zdaj pa je nerešeno vprašanje avtorjevih slovenskih predhodnikov. Ustvarjalci poznih šestdesetih let so med drugim – prvič po dolgem času – iskali pobude v findsiečlovski umetnosti; takšni odmevi so opazni tudi v zgodnjem Gatnikovem opusu in zato se zdi mogoče, da je postal pozoren tudi na takrat aktivne slovenske umetnike, predvsem na najbolj samosvojega od Vesnanov, na Gvidona Birolla in njegove ilustracije. Sorodnost je nedvomna, spet pa lahko upamo, da bo na vprašanje, ali je to zgolj naključje ali ne, odgovorila monografija.

Kakorkoli že: Magna Purga je kot zbirka izšla leta 1977 (torej v obdobju punka, v katero je tako likovno kakor vsebinsko sodila precej

bolje kakor v »psihedelično«) in je aktualna vse do zdaj. Očitno se zdi aktualna tudi avtorju: enega od najboljših stripov izvirne zbirke je **Gatnik** likovno posodobil, pri čemer pa osnovnega sporočila ni spremenil – »itak« je večno.

**Lev Menaše**

[Predstavitve](#) | [Kje smo](#) | [Kontakt](#) | [Delovni čas](#) | [Novo-stripi](#) | [Novo-ostalo](#) | [Povpraševanje](#) | [Drobtinice](#) | [Galerija](#)

